

Vyhodnotenie Národného programu pre učiace sa regióny v SR

Lenka Sabelová, Stanislav Kološta,
Pavol Kráľ

Prečo príspevok na tému učiacich sa regiónov?

- European Commission under the Grundtvig (adult education) strand of the Lifelong Learning programme 2007–2013 v rámci projektu R3L+
- v máji 2007 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR schválilo Národný program pre učiace sa regióny

Čo v tomto národnom programe doteraz chýba?

- Spôsob vyhodnocovania stavu a pokroku - cieľ
- Preto sme navrhli z dostupných údajov súhrnný index UR skladajúci sa z 2 parciálnych indexov:
 - ekonomicko-inovačného a
 - environmentálno-sociálneho

Limit v štruktúre a vykazovaní dát = čiastočný ukazovateľ NPPUR

Metodika a dáta

- Ciele NPPUR sú zamerané najmä na podporu vedy a výskumu, inovácií, zamestnanosti a ekonomickej výkonnosti, čomu bol prispôsobený aj výber hlavných regionálnych ukazovateľov (NUTS 3).
- Regionálne HDP pc sme podobne ako Bolcárová a Kološta (2015) nezahrnuli medzi sledované ukazovatele z dôvodu jeho potenciálnej kontrolnej funkcie
- Regionálne údaje z databáz ŠÚSR a Úradu priemyselného vlastníctva SR
- analyzovali sme údaje za časové obdobie rokov 2008–2014
- PCA, štandardizácia dát, Kaiserovo pravidlo

Popis vstupných ukazovateľov

Predpoklad

smerovania váh

Typ ukazovateľa Ukazovateľ

komponentov PCA

+		Podiel zamestnancov výskumu a vývoja na celkovom počte zamestnaných v regióne
+	Veda, výskum, vzdelávanie, inovácie	Počet absolventov VŠ na obyvateľa v regióne
+		Výdavky na výskum a vývoj na obyvateľa v regióne v €
+		Počet patentových prihlášok na obyvateľa v regióne
+		Migračné saldo na obyvateľa v regióne v %
-	Sociálno-ekonomické	Miera evidovanej nezamestnanosti v regióne v %
+		Regionálna hrubá pridaná hodnota na obyvateľa v regióne v bežných cenách
-	Environmentálne	Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa v regióne v tonách
-		Emisie základných znečisťujúcich látok na obyvateľa v regióne v tonách

Celkové vysvetlenie variability

Component	Total	% of Variance	Cumulative %
1	6,804	75,601	75,601
2	1,48	16,448	92,049
3	0,536	5,958	98,007
4	0,152	1,691	99,699
5	0,02	0,227	99,925
6	0,006	0,07	99,996
7	0	0,004	100
8	0	0	100
9	0	0	100

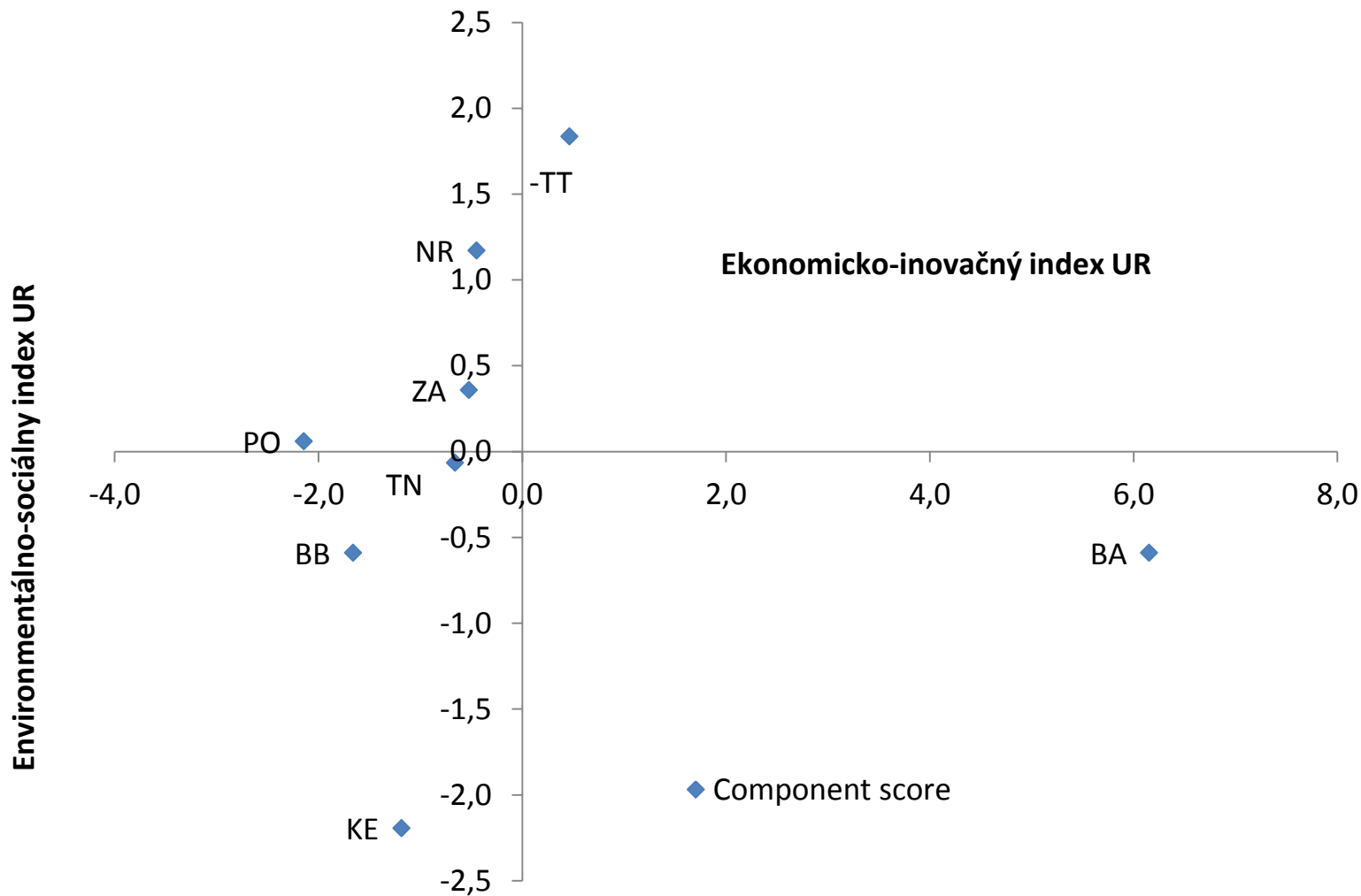
Výsledné normované koeficienty hlavných komponentov

Ukazovateľ	1. komponent	2. komponent
Podiel zamestnancov výskumu a vývoja na celkom počte zamestnaných	0,358	-0,263
Počet absolventov vysokých škôl na obyvateľa	0,370	-0,133
Výdavky na výskum a vývoj na obyvateľa	0,369	-0,198
Patentové prihlášky na obyvateľa	0,342	-0,338
Migračné saldo na obyvateľa	0,373	0,107
Miera nezamestnanosti	-0,304	-0,348
Regionálna hrubá pridaná hodnota na obyvateľa	0,382	-0,040
Množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa	0,303	0,425
Emisie na obyvateľa	-0,109	-0,667

Hodnoty indexov a poradia regiónov SR

Región	Eko-inov index	Eko-inov poradie	Enviro-soc index	Enviro-soc poradie	Celkový index UR	Celkové poradie
Bratislavský	6,147	1	-0,595	7	6,775	2
Trnavský	0,471	2	1,831	1	7,204	1
Trenčiansky	-0,647	5	-0,075	5	4,000	5
Nitriansky	-0,441	3	1,169	2	6,204	3
Žilinský	-0,521	4	0,359	3	5,204	4
Banskobystrický	-1,659	7	-0,588	6	2,204	7
Prešovský	-2,14	8	0,061	4	1,817	8
Košický	-1,187	6	-2,192	8	2,592	6

Graf závislosti komponentov PCA

Záver

- Výstižnejšia prezentácia a monitorovanie
- Potenciál pre ďalšie využitie a prácu

Kontakty

lenkasabelova@centrum.sk

stanislav.kolosta@umb.sk

pavol.kral@umb.sk